

RÖRELSEFOLKHÖGSKOLORNAS
INTRESSEORGANISATION

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar

Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation, RIO vill avge följande remissvar på
En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle, S2016/04598/FST

Stockholm 2016-12-21

Kent Johansson
Ordförande

Gerhard Holmgren
Organisationschef

Remissvar - En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle

MFD:s förslag på struktur för genomförande, uppföljning och inriktning inom funktionshinderområdet

RIO, Rörelsefolkhögskolornas Intresseorganisation har tagit del av rapporten men ger inga direkta synpunkter angående förslagen kring mål och styrning av funktionshinderspolitiken. RIO avger kommentarer och synpunkter om avsnitt 5. *Utbildning* och föreslår att Folkbildningsrådet av regeringen får ett särskilt uppdrag att, i sin årligt återkommande *redovisning av folkhögskolornas verksamhet*, beskriva utvecklingen för funktionsnedsatta inom utbildningsformen folkhögskola.

RIOs synpunkter utifrån målområdet 5. Utbildning

Som verksamhet, baserad i civilsamhället och representerande utbildningsformen folkhögskola, finner vi det anmärkningsvärt att rapporten överhuvudtaget inte diskuterar utbildningsformen folkhögskola när frågor om funktionsnedsattas situation inom utbildningssystemet diskuteras. Det blir än mer iögonfallande då många utvärderingar visar på den betydelse som folkhögskolornas verksamhet har inom detta område. Vidare har representanter från nio nationella handikappförbund i en artikel under hösten (Dagens Samhälle 19 september 2016) tydliggjort betydelsen av folkhögskolan som utbildningsalternativ för många funktionsnedsatta.

Folkhögskolorna bedriver allmän och särskild kurs samt korta kurser. På allmän kurs ges studierna på grundskole- och/eller gymnasienivå. Kursformen ger motsvarande behörigheter till högskola/universitet eller yrkeshögskola. Studerande från folkhögskola kan söka högskola/universitet via en särskild folkhögskolekvot. Kurser med särskild inriktning ger möjlighet till fördjupningsstudier inom ett särskilt ämne, ofta med kultur/konstnärlig/hantverksinriktning. Allmän och särskild kurs riktar sig till den som fyllt 18 år.

Verksamheten inom utbildningsformen folkhögskola genomförs med stöd från staten. Folkbildningens statsbidragsanslag fördelas utifrån av riksdagen beslutade mål och följs upp av Folkbildningsrådet och regleras i folkbildningsförordningen med angivna syften¹. Deltagare med funktionsnedsättning ges extra stöd, genom förstärkningsbidraget som söks via Specialpedagogiska skolmyndigheten. Enligt Folkbildningsrådets villkorsprinciper för statsanslaget ska folkhögskolorna bl.a. ha en policy för arbetet med funktionsnedsättning, inklusive tillgänglighetskrav (miljö- och utbildningsmässigt)². För varje deltagare ska dessutom en individuell studieplan upprättas och ges möjlighet att påverka utbildningens upplägg och innehåll genom en s.k. studeranderättslig standard.

Folkhögskolans deltagargrupper speglar en mångfald av individer med olika förutsättningar för lärande. På allmän kurs har, enligt deltagarredovisningar, minst 35 % någon form av funktionsnedsättning, motsvarande andel inom särskild kurs är 14 %.³

¹ Att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla **demokratin**, att bidra till att göra det möjligt för en **ökad mångfald** människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen, att utjämna **utbildningsklyftor** och höja utbildnings- och bildningsnivån i samhället samt att bredda intresset för och delaktigheten i **kulturlivet**.

² Statsbidragsvillkor som träder i kraft juni 2017

³ FBRs samlade bedömning 2015

Folkbildningsrådet har i myndighetsställe uppdraget att fördela statsbidrag till folkbildningen, däribland till deltagarna i folkhögskolornas verksamhet. Rådet har från sina medlemmar (RIO, SKL och Studieförbunden i samverkan) även i uppdrag att bevaka utbildningsformen folkhögskola i det nationella och europeiska utbildningssystemet.

RIO föreslår att Folkbildningsrådet av regeringen får ett särskilt uppdrag att, i sin årligt återkommande *redovisning av folkhögskolornas verksamhet*, beskriva utvecklingen för funktionsnedsatta inom utbildningsformen folkhögskola.

I rapportens avsnitt om utbildning diskuteras betydelsen av kompetens kring funktionshinder hos lärare. Behov av ökad kunskap om verktyg och metoder som kan användas för att undanröja hindren identifieras. Med tanke på den stora andel funktionsnedsatta inom utbildningsformen folkhögskola är det av vikt att lärare inom folkhögskolan inbegrips i satsningar på ökad kompetens om funktionshinder. Detta behov förstärks av att kunskap om funktionsnedsatta inte kan ges tillräckligt utrymme i folkhögskolläroinbildningen då programmet endast omfattar 60 hp.